

Kauhajoen kelpo-hanke

2009-2010

(2011)

- Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden moniammatillisen arvioinnin mallintaminen hyödyntäen kaupungissa jo käytössä olevia menetelmiä.
- Yhteisten koulutuspäivien järjestäminen varhaiskasvatukseen, esiopetuksen ja alkuopetuksen henkilöstölle sekä taitoon tunnistaa ja arvioida oppilaiden tuen tarvetta että yhteisen käsityksen luomiseksi siitä, mitä tehostettu ja erityinen tuki on ja sisältää.
- Luoda yhtenäinen työväline pedagogisen arvion tekemiseen Kauhajoen kaupungissa ja siitä tiedottaminen sitä tarvitsevalle henkilöstölle.

Kehittämistiimin tehtävät

- Yleinen tuki on kaikille oppilaille suunnattua tukea silloin, kun oppilaalla havaitaan tilapäisiä vaikeuksia jossakin oppiaineessa tai koulunkäynnissä.
- Yleinen tuki toteutetaan oppilaan omassa koulussa oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden.
- Yleisessä tuessa oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma, jonka tarkoituksena on tukea oppilaan opinto-ohjelman toteutumista.
- Oppimissuunnitelmassa kuvataan oppilaan opinto-ohjelma ja miten opetussuunnitelman tavoitteet on tarkoitus saavuttaa sekä tukitoimet tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Oppimissuunnitelman avulla oppilas oppii ottamaan yhä enemmän vastuuta opiskelustaan ja vanhemmat saavat tietoa siitä, miten he voivat tukea oppilasta hänen opiskelussaan.
- Oppimissuunnitelman toteutumisen seurannasta ja arvioinnista sovitaan oppimissuunnitelmaa oppilaalle laadittaessa.

Yleinen tuki

- Tehostetulla tuella tarkoitetaan yleisten tukitoimien tehostamista määrällisesti ja laadullisesti.
- Se on varhainen ennaltaehkäisevä ja oikea-aikainen tuki.
- Tehostettu tuki rakentuu esi- ja perusopetuksen yleisille tukikäytänteille.
- Tehostetun tuen avulla tuetaan oppilaan oppimista ja kasvua.
- **Tehostettu tuki otetaan käyttöön silloin, kun oppilas tarvitsee useita tukimuotoja samanaikaisesti.**
- Tavoitteena on ehkäistä oppilaan oppimiseen, sosiaaliseen vuorovaikutukseen tai kehitykseen liittyvien ongelmien kasvamista, monimuotoistumista ja kasautumista.
- Tehostetun tuen aloittaminen vaatii **pedagogisen arvion** ja moniammatillista yhteistyötä, koska oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma opettajien, vanhempien ja muiden oppilaan tukemiseen osallistuvien henkilöiden yhteistyönä.
- Tehostettua tukea toteutetaan lapsen kehitystasosta ja tarpeista lähtevänä toiminnallisena ryhmä- ja yksilöohjauksena.

Tehostettu tuki

- Erityistä tukea (OPSn perusteet, luku 5) opiskelussaan tarvitsevat oppilaat, joiden kasvun, kehityksen ja oppimisen edellytykset ovat heikentyneet vamman, sairauden tai toimintavajavuuden vuoksi.
- Myös oppilaat, joilla oppiminen ja koulunkäynti ovat ratkaisevasti hankaloituneet tunne-elämän ja sosiaalisten ongelmien takia, tarvitsevat kohdennettua tukea.
- Erityisen tuen järjestämisessä on keskeistä varhainen oppimisvaikeuksien tunnistaminen ja tukitoimien aloittaminen.
- Erityisen tuen järjestäminen edellyttää opiskelupaikan, -tilan ja -ajan suunnittelua sekä riittävien resurssien varaamista toimintaa varten.
- Erityisen tuen antaminen perustuu moniammatillisesti laadittuun **pedagogiseen selvitykseen**.
- Erityistä tukea saavalle oppilaalle tulee laatia HOJKS.

Erityinen tuki

LAPSEN TUEN TARPEEN MONIAMMATILLINEN ARVIOIMINEN KAUHAJOEN KAUPUNGISSA

KUKA TEKEE	MITÄ TEKEE	MILLOIN TEKEE
1. VARHAISKASVATUS		
VARHAISKASVATTAJAT	lasten havainnointi eri tilanteissa	päivittäisen toiminnan yhteydessä
TERVEYDENHOITAJAT	ikäkausitarkastukset	alle 2-vuotiaana tiheämmin, sen jälkeen vuosittain
	LENE-arvio tai HALI-arvio	3-vuotiaille tulossa lähiaikoina
	LENE-arvio	4-vuotiaille
TERVEYDENHOIT./LASTENTARHANOPETTAJAT	KEHU-arvio	5-vuotiaille (piostuu lähiaikoina)
ERITYISLASTENTARHANOPETTAJAT	KETTU-testi	tarvittaessa 3v lähtien
	HAHMO-testi	tarvittaessa 4 v. lähtien
2. ESIOPETUS		
ESIOPETTAJAT	lapsen havainnointi leikissä ja ryhmätilanteissa	koko esiopetusvuoden
	esiopetusmateriaalin seulontatehtävät	pitkin esiopetusvuotta
ESIOPETTAJAT TAI ERITYISOPETTAJAT	makeko (soveltuvin osin) / KPT	syksyllä ja uudelleen alkuvuodesta
ERITYISOPETTAJAT	esioppilaiden alkukartoitus ja puheseula	esiopetusvuoden syksyllä
	mosse-testit sekä riimit ja tavut	joulukuu-tammikuu
	puheen syvätestatus, NMI testit yms.	jos on tarvetta
3. ALKUOPETUS		
TERVEYDENHOITAJAT	terveystarkastukset	ensimmäisellä luokalla laajempi tarkistus alkuvuonna
	terveystarkastukset	suppeampi terveystarkastus toisella luokalla
KOULULÄÄKÄRI	lääkärintarkastus	1. luokan kevatlukukauden alkupuolella
LUOKANOPETTAJAT	oppilaan havainnointi	koko ensimmäisen ja toisen kouluvuoden
	kirjasarjojen kokeet	pitkin ensimmäistä ja toistalukuvuotta
	sanelut ja toistokirjoitukset	oppijaksojen vaihtuessa
ERITYISOPETTAJAT	oppilaiden taitojen kokonaiskartoitus	1. luokan syksyllä koulun alkaessa
	oppilaiden tilannekartoitus	1. luokan keväällä
	muut testit, ilmenneiden ongelmien mukaan	jos tarvetta ilmenne
	koko kaupungissa 2. luokan kevättestaus	2. luokan maaliskuuhun

Lapsen tuen tarpeen arvioiminen

LAPSEN TUEN TARPEEN MONIAMMATILLINEN ARVIOIMINEN KAUHAJOEN KAUPUNGISSA

KUKA TEKEE	MITÄ TEKEE	MILLOIN TEKEE
4. MUUT LUOKAT		
TERVEYDENHOITAJAT	terveystarkastus	suppeampi kolmannella, neljännellä ja kuudennella luokalla, laajempi viidennellä luokalla
KOULULÄÄKÄRI	lääkärintarkastus	tulossa myös viidesluokkalaisille
LUOKANOPETTAJAT	oppilaan havainnointi	koko kouluvuoden
	kirjasarjojen testit	Pitkin lukuvuotta
	viikokaudelle sopivat lukukausitestit	ennen vanhempainvartea
	sananelu ja toistokirjoitukset	oppijaksojen vaihtuessa
	makeko	3. ja 5. luokka *
	Äidinkielen taitojen testaus	4. luokalla*
	Englannin taitojen testaus	5. luokalla*
ERITYISOPETTAJAT	testaus ilmenneiden ongelmien mukaan	tarvittaessa kouluvuosien aikana-

* Luokanopettajat teettävät testin ja tulokset käsitellään keskitetysti koko kaupungin alueella.

Lisäksi toteutetaan siirtopalaverit aina nivelvaiheissa.

KURAAATTORIN TOIMINTA

Kuraattorit pyrkivät käymään pitkin lukuvuotta kaikkien oppilaiden kanssa yksilökeskusteluja, jolloin kartoitetaan oppilaan kokonaistilanne.

Apuna käytetään mm. kyselylomakkeita, nalle-kortteja, erilaisia tehtäviä ja ryhmäytämismenetelmiä.

Opettajille annetaan täytettäväksi huolen vyöhykkeet-lomake.

OHJAUSTOIMINTA

Varhaiskasvatuksessa kehitysviiveisten kuntoutusohjaaja tukee perheitä. Tämän jälkeen erityisopetuksen kuntoutusohjaaja antaa henkilökohtaista ohjausta päiväkodeilla/esiopetuksessa oleville pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaille pääsääntöisesti kahden vuoden ajan ikävälillä 5-7 tehden myös kotikäyntejä lasten kotona kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Lisäksi erityisopetuksen kuntoutusohjaaja on tiiviisti mukana lapsen nivelvaiheessa esiopetuksesta kouluun. Starttioppilaan kohdalla toteutuvat ohjaajan kotikäynnit niin ikään kahdesti lukuvuodessa ja hän on yhteistyössä opettajan kanssa sekä mukana HOPPI-palaverissa ja myös seuraavan vuoden kouluratkaisua mietittäessä. Ohjauskäynnit jatkuvat myös erityisopetuksen alkuopetusvuosien ajan.

Lapsen tuen tarpeen arvioiminen

Eri tukimuotojen käyttö Kauhajoella yleisen, tehostetun ja erityisen tuen seulonnan malli huomioiden		
YLEINEN TUKI	TEHOSTETTU TUKI	ERITYINEN TUKI
LÄKISÄÄTEISET PROSESSIT		
PEDAGOGINEN ARVIO / OPPIMISSUUNNITELMA		PEDAGOGINEN SELVITYS / ERITYISEN TUEN PÄÄTÖS/HOJKS
OPETUKSEN JA TUEN SUUNNITTELU:		
OPPIMISSUUNNITELMA	OPPIMISSUUNNITELMA	HOJKS
TUKIMUODOT		
Kun oppilaalla havaitaan tilapäisiä vaikeuksia jos- sakin oppiaineessa tai koulunkäynnissä	Kun oppilaalla on toistuvia vaikeuksia jos- sakin oppiaineessa tai koulunkäynnissä	Kun oppilaan vaikeudet ovat pysyviä ja laaja- alaisia
eriyttäminen oppilaanohjaus oppilashuollon tuki tukiopetus osa-aikainen erityisopetus kodin ja koulun välinen yhteistyö jakotuntien järkevä käyttö pienillä kouluilla	eriyttäminen oppilaanohjaus oppilashuollon tuki tukiopetus osa-aikainen erityisopetus apuvälineet avustajapalvelut kodin ja koulun välinen yhteistyö jakotuntien järkevä käyttö pienillä kouluilla	eriyttäminen oppilaanohjaus oppilashuollon tuki tukiopetus osa-aikainen erityisopetus apuvälineet avustajapalvelut kokoaikainen erityisopetus kodin ja koulun välinen yhteistyö
TUEN JÄRJESTÄMINEN: joustavat ryhmittelyt, ryhmäkoko, myös esiopetuksen avustajien saaminen oppilaiden erityistarpeet huomioiden, lähtökohtana aina oppilaan etu.		

Käytännön toimenpiteiden malli

PEDAGOGINEN ARVIO		KAUHAJOEN KAUPUNKI			Esi/starttioppilaan saama yleinen tuki:				
LUOTTAMUKSELLINEN		Vaikutusta arvioidaan plussalla (+) mikäli tuki on ollut toimiva. (rasti)							
		TUKIMUOTO	paljon	hieman	ei käytetty	vaikutus	tehostetaan		
Tehostetun tuen antaminen perustuu pedagogiseen arvioon.		tukiopetus							
Henkilötiedot:		eriyttäminen							
Esi/starttioppilaan nimi ja syntymäaika		kodin ja koulun yhteistyö							
Opetuspaikka		osa-aikainen erityisopetus							
Oppilasta opettava opettaja:		oppilashuollon tuki							
Erityisopetusta oppilaalle on antanut:		avustajapalvelut							
Arvion tekemisen peruste:		ohjaus- ja tukipalvelut							
Esi/starttioppilaalla on hankaluuksia tai vaikeuksia seuraavilla osa-alueilla:		erilaisten kannustimien käyttö							
☐ lukivaikeuksia	☐ matemaattisia vaikeuksia	MUITA TOIMENPITEITÄ	paljon	hieman	ei käytetty	vaikutus	tehostetaan		
☐ keskittymisvaikeuksia	☐ hieno- tai karkemotorisia vaikeuksia	keskustelut oppilaan kanssa							
☐ kouluhaluttomuutta	☐ väsymystä	istumapaikan vaihto							
☐ levottomuutta	☐ kielenkäytön ongelmia	opetusryhmän vaihto							
☐ vaikeuksia sosiaalisissa taidoissa		käynnit koulukuraattorilla							
☐ muita vaikeuksia		käynnit terveydenhoitajalla							
Vaikeudet ilmenevät seuraavasti:		yhteys koulupsylogiiniin							
		oppimissuunnitelma							
		Esi/starttioppilas tarvitsee jatkossa edellisten lisäksi seuraavat tehostetun tuen tukitoimet:							
		Seuraavat apuvälineet;							
		Avustajapalvelut seuraavasti (h/vko);							
		Pienryhmäopetusta;							
		Muuta;							
		Arvioinnin laatijoiden allekirjoitukset:							
Esi/starttioppilaan vahvuuksia ovat:		Kauhajoella		/	20				
Arvioinnin tueksi (testaukset, diagnoosit, tuki- ja erityisopetuksen tuntimäärä) liitteenä:									

PEDAGOGINEN ARVIO		KAUHAJOEN KAUPUNKI				Oppilaan saama yleinen tuki:					
		LUOTTAMUKSELLINEN				Vaikutusta arvioidaan plussalla (+) mikäli tuki on ollut toimiva. (rasti)					
				TUKIMUOTO	paljon	hieman	ei käytetty	vaikutus	tehostetaan		
Tehostetun tuen antaminen perustuu pedagogiseen arvioon.				tukiopetus							
Henkilötiedot:				eriyttäminen							
Oppilaan nimi ja syntymäaika				kodin ja koulun yhteistyö							
Oppilaan koulu ja luokka-aste:				osa-aikainen erityisopetus							
Oppilasta opettava(t) opettajat:				oppilashuollon tuki							
Erityisopetusta oppilaalle on antanut:				avustajapalvelut							
Arvion tekemisen peruste:				ohjaus- ja tukipalvelut							
Oppilaalla on hankaluuksia tai vaikeuksia seuraavilla osa-alueilla:				oppilaanohjaus							
☐	lukivaikeuksia	☐	matemaattisia vaikeuksia	MUITA TOIMENPITEITÄ	paljon	hieman	ei käytetty	vaikutus	tehostetaan		
☐	keskittymisvaikeuksia	☐	hieno- tai karkemotorisia vaikeuksia	keskustelut oppilaan kanssa							
☐	kouluhaluttomuutta	☐	väsymystä	istumapaikan vaihto							
☐	levottomuutta	☐	kielenkäytön ongelmia	opetusryhmän vaihto							
☐	vaikeuksia seuraavissa oppiaineissa:			käynnit koulukuraattorilla							
☐	muita vaikeuksia			käynnit terveydenhoitajalla							
Vaikeudet ilmenevät seuraavasti:				yhteys koulupsylogiiniin							
				oppimissuunnitelma							
				Oppilas tarvitsee jatkossa edellisten lisäksi seuraavat tehostetun tuen tukitoimet:							
				Seuraavat apuvälineet;							
				Avustajapalvelut seuraavasti (h/vko);							
				Piennryhmäopetusta;							
				Muuta;							
				Arvioinnin laatijoiden allekirjoitukset:							
Oppilaan vahvuuksia ovat:				Kauhajoella	/	20					
Arvioinnin tueksi (testaukset, diagnoosit, tuki- ja erityisopetuksen tuntimäärä) liitteenä:											

PEDAGOGINEN SELVITYS				KAUHAJOEN KAUPUNKI				Oppilaan saama tehostettu tuki tuki:			
LUOTTAMUKSELLINEN				Vaikutusta arvioidaan plussalla (+) mikäli tuki on ollut toimiva.							
				TUKIMUOTO	paljon	hieman	ei käytetty	vaikutus			
Erityisen tuen päätös perustuu pedagogiseen selvitykseen				tukiopetus							
Henkilötiedot:				eriyttäminen							
Oppilaan nimi ja syntymäaika				kodin ja koulun yhteistyö							
Oppilaan koulu ja luokka-aste:				osa-aikainen erityisopetus							
Oppilasta opetava(t) opettajat:				oppilashuollon tuki							
				avustajapalvelut							
				ohjaus- ja tukipalvelut							
				oppilaanohjaus							
				MUITA TOIMENPITEITÄ	paljon	hieman	ei käytetty	vaikutus			
Erityisopetusta oppilaalle on antanut:				keskustelut oppilaan kanssa							
				istumapaikan vaihto							
				opetusryhmän vaihto							
Opettajien selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä				käynnit koulukuraattorilla							
Opetettava aine	vähäisiä vaikeuksia	toistuvia vaikeuksia	käyttäytyminen	yksilöllistetään	käynnit terveydenhoitajalla						
äidinkieli					yhteys koulupsygologiin						
matematiikka					oppimissuunnitelma						
englanti					apuvälineiden käyttö						
ruotsi					avustajan käyttö						
uskonto					pienryhmäopetus						
hist./yht.opp					muut tukitoimet						
fys/kemia					mitkä?						
biol./maant.					Oppilashuoltoryhmän arvio oppilaan kokonaistilanteesta sekä yksilöllisten oppimäärien perustelut						
taideaineet											
kotitalous											
käsityö											
liikunta											
terv.tieto											
muut aineet					Oppilaan & huoltajan kuuleminen on suoritettu pvm					(pöytäkirja liitteenä)	
Oppilaan vahvuuksia ovat:				Selvityksen laatijoiden allekirjoitukset:							
				Kauhajoella / 20							
Arvioinnin tueksi (testaukset, diagnoosit, tuki- ja erityisopetuksen yms.tuntimäärä) liitteenä:											

- Yhteisten koulutuspäivien järjestäminen yhteisen käsityksen luomiseksi siitä, mitä yleinen, tehostettu ja erityinen sisältää.
- Pedagogisen arvion ja selvityksen tekemisen työvälineestä tiedottaminen luottamushenkilöille sekä opetushenkilöstölle.

Rahaa näihin on vielä käytettävissä ja päätöksen käyttöoikeudesta vuonna 2011 saatu.

Mitä jäi puuttumaan?